

Uitsfel van betaalinge, gelyk andere Steden van Holland, aan die van Leyden door Keizer Karel, op 't verzoek der Regeerderen, en aanwyzinge van 't verval der neeringen, en inzonderheid van de Lakenbereyderye, Verleend.

Den 9. November 1532.

Karel by der gratien Goodts Keyser van Romen, altyts vermeerders Rycx, Coninck van Germanien van Castillien, van Leon, van Arragon, van Navarre, van Napels, van Cicilien, van Mailliorque, van Serdaine, van den eylanden van Indien, ende van der vaster aerde der Zee Occeane; Eertshertoge van Oostenryc, Hertoge van Bourgongien, van Lothryc, van Brabant, van Limburch, van Luxemburch &c. Grave van Vlaenderen, van Artois, van Bourgongien Palsgrave, ende van Henegouwen, van Hollant, van Zeelant, van Ferret, van Hagenau, van Namen, &c. Marcgrave des heylichs Rycx, Heere van Vrieslant, van Salins, van Mechelen, der Lande van Utrecht, ende van Overyssel, ende Dominateur in Asien ende Afrycken: Allen den genen die desen onsen brief zullen zien Saluyt. Wy hebben ontfangen de ootmoedige Supplicatie van onsen beminden Schout, Burgermeesteren, Schepen, ende Rade onser Stede van Leyden, inhoudende hoe zy Supplianten in verscheyden voortyden om ons, ende onser zaligen Voorvaderen te believen, ende anderen onsen onderfaten gelycke exempel te geven, boven allen heur vermogen geconsenteert hebben menichfuldige grote beden ende subventien, daer doer zy gecomen zyn in zoe groten zwaren achterwezen, zoe dat zy genodicht zyn geweest heure poorteren ende innewoonderen te bezwaren niet alleen mit grote exchysen op allen lyftochten en waren, maer hebben ooc de zelve moeten constringeren tot grote schattinge, leeningen van penningen, ende copinge van renten, ende boven dien mit zware ongelden op alle hanteringen ende neringen, bezonder op die Draperie, daer onse Stadt heel ende al mede plach onderhouden te werden, zoe datter Drapiers tot anderen plecken grotelycken by profyteren, ende wianen, tot heurer grote verachteringe, ende verliese. Ende boven dien is onlancx de Draperye in Engelant boven alle voortyden zeer geresen, waeromme die beste vellen ende wollen meest al verbeficht werden, daer binnen 'slants, zoe dat deurdien die van Calis den onsen geenfins leveren en mogen zulcke vellen ende wolle als zy plegen, ende tot onser Draperye van noode zyn. Waer uyt voorts gebeurt, dat de Engelsche Laeckenen zoe overvloedich Oostwaerts vertiert werden, dat der Suppleanten Laeckenen zoe langen tyt zeer installich zyn gebleven, 't welck gebeurt overmits heure Laeckenen in Engelant mit ghenen ongelden bezwaert en zyn, als de Supplianten velle ende wollen niet alleen binnen heure Stede; maer oock tot Cales mit verscheyden ongelden, ende exchysen, behalven den thollen daer deur zy heure Laeckenen tot ongelycken minderen pryse mogen vertieren, dan de Supplianten de heure. Deur alle welcke heure neringe in onser voorfsz. Stede zoe vergaen ende vernielt is, dat vele duyfent personen, die daer by onderhouden werden, ende heure nootdruft plegen te winnen, genoodicht zyn onse Stadt te laeten, eenige hem tot andere Steden, ende plecken transfereren, ende ander ende 't meesten deel dagelycx buyten de Stadt haer broot, ende nootdruft te zoucken ende te bidden, zoe dat vele ende verscheyden personen, die voortyts aelemiffen plegen te geven, ende den armen te onderhouden nu die zelve gedrongen zyn te bidden, ende te ontfangen: uyt allen welcken claerlicken moet volgen, die grote verminderinge van alle onser Stede voorfsz. exchysen ende incomen, zoe dat die hele exchys niet opbrengen mach de twee derdendelen van 't gunt dat zy van outs plegen gewoon te zyn, ende ander exchysen der Draperyen aengaende brengen op by avontuer een derdendeel, off daer omtrent. Dat meer es, een raem, die over twee, off drie jaeren, ende daer te vooren, Jaerlicx opbrochte negen off thien Rynsgulden, en brengt als nu nauwelicx op twee der zelve guldens. Overmits weleken den Supplianten nyet mogelyck en is heur portie in onse subventien ende beden, ende by zondere in die gene ons laetst in onse Stede van Gent geconsenteert, noch oock ander schulden ende lasten daer zy mede becommert zyn, te min gernerst de grote treffelycke schade, die zy mit den lesten stormen, ende opwateren in heur quartier weder omme geleden hebben,

ben, ten zy dat wy hemluyden genadelicken versien mit onse behoorlicke gratie; ende zonderlinge dat zy, ende heure poorteren tegens onse onderzaten van Hollandt, ende heure poorteren gelycke gratie van State; ende suspentie van betalinge van heure Stadt ramen genieten mogen; als by de zelven onser anderen Steden tegens hemluyden gebruyct werden, ons daeromme ootmoedelick biddende. Soe est, dat wy die zaecken voorz. overmerckende, ende daer op gehadt 't advys, eerst van onsen lieven getrouwen Raet ende ontfangen Generael van onser beden in Hollandt, ende daer nae van den luyden van onser reeckeningen, residierende in den Hage, den voornoemden Supplianten genegen wesende tot heurluyder voorz. bede, ende supplicatie, hebben in den gevalle als boven, by deliberatie van onser vruntlicker liever zuster, de Coninginne Douagiere van Hongrien ende Behemen, Eertshertoginne van Oostenrycke, van onser wegen Regente in dese onsen Nederlanden, ende by advise van den hoofden ende luyden van onsen secreten Rade, ende Finantien neffens haer wesende, geoctroyeert, beliest, ende geconsenteert Octroyeren, believen en de consenteren wt onser zonderlinge gratie by desen, dat zy, ende heure poorteren tegens onsen anderen Steden van Hollandt, ende de heure gelycke gratie van state ende suspentie op de betalinge van haere Stadt renten genieten, ende gebruycken zullen mogen, als by den zelven onsen anderen Steden tegens hemluyden gebruyct werden, ende volstaen mit gelycker betalinge, zonder dat mense vorder daer om manen, oft vervolgen zal mogen in eeniger manieren, alles geduyrende tot onsen wederzeggen. Ontbieden daeromme, ende bevelen onsen lieven getrouwen Stadthouder, eerste Raet, ende luyden van onser camere van den Rade in Hollandt, den luyden van onse reeckeninge aldaer, onsen Schouten van Dordrecht, Delft, Haerlem, Amsterdam, ende der Goude, ende voorts allen anderen onsen Rechteren, Justicieren, Officieren, ende Onderzaten, ende elcken van hem byzonder, dat zy de voornoemde Supplianten van deser onser tegenwoordiger gratie, Octroye, beliestnisse, ende consent, ende van allen den innehouden van desen, gelycken in der vougen ende manieren als dat boven verhaelt staet, doen, laten, ende gedogen rustelick, vredelick, ende volcomelick genieten ende gebruycken, zonder hemluyden te doen oft laten geschien eenich hinder, letsel, oft moyenisse ter contrarien; want ons alsoe gelieft. Des t'oorconden hebben wy onse zegel hier aen doen hangen.

Gegeven in onser Stadt van Bins, den IX^{en}. dach Novembris, in 't jaer ons Heeren duysent vyffhondert twee ende dertich, van onsen Keyserlycke 't derde, ende van onsen Rycke van Germanien, Castillien, ende ander 't XVIIe.

Ende buyten opteploye sont:

By den Keyser, ende zynen Rade.

Hardinck.

Privilegieboek der Stad Leyden N°. 50. pag. 186. tot 188.

Voordeelen aan die van Leyden, door Keizer Karel, tot berstelling van 't verminderende der Stad, vergund.

Den 11. May 1555.

Kaerle, by der gracen Goids Roomsch Keiser enz. Allen den genen die dese jegenwoordige sien sullen, saluyt. Wy hebben ontfanghen die ootmoedige Supplicatie van onsen wel beminden die Burgermeesteren, ende Regeerders onser Stede van Leyden in Hollandt, inhoudende, hoe dat hier voortyts overmits die zwaere oorlooghe, haer voorsaten in officie de voorschreven Stede hebben moeten belasten mit los- ende lyffrenten, daer van veel van den losrenten vercoft werden den penninck acht, ende de lyffrenten den penninck vierdhalf, zulcx dat die by zeer lichten gelde gecoft waren, ende men 't eerste ende anderen Jaeren daer nae de zelve mit zwaere gelde betalen moeste, waer deur de voorz. Stadt eer de self-